T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ MEKATRONİK MÜHENDİSLİĞİ ROBOTİK VE OTOMASYON SİSTEMLERİ

ÖDEV-1

HAZIRLAYAN:AHMET FURKAN HIDIR

ÖĞRENCİ NO: 150224015

İçindekiler

Kuka Firması Hakkında	3
KUKA KR5 SIXX R850 Robot Tanıtımı	
Koordinat Sistemi Yerleştirilmesi	
D-H Tablosunun Çıkarılması	
Transformasyon Matrislerini Elde Edilmesi	
Matlab-GUI Arayüzü	
Matlab-GUI Editör Kodları	
Kaynakça	

Kuka Firması Hakkında

Şekil-1

KUKA dünya çapında edüstriyel robot üreticisi ve fabrika otomasyonu için çözümler üreten bir Alman şirketidir. KUKA Robotics Corporation'ın dünya genelinde, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Meksika, Brezilya, Çin, Japonya, Kore, Tayvan, Hindistan ve çoğu Avrupa ülkesi başta olmak üzere birçok satış ve servis iştiraki olan 25 iştiraki bulunmaktadır. Şirket ismi, KUKA, Keller und Knappich Augsburg'un baş hariflerinin kısaltması olup, üretimi yapılan tüm endüstriyel robotlar ve ürünlerde geçerli olan tescilli ticari marka ismidir.[1]

Şirket, Johann Josef Keller ve Jacob Knappich tarafından Augsburg, Almanya'da 1898 yılında kurulmuştur. İlk başlarda bina ve sokak aydınlatmasına odaklanılmış ancak KUKA çok geçmeden 1966 yılında komünal araçlarda pazar lideri olma hedefiyle kaynak ekipmanları ve çözümleri, büyük konteynırlar gibi ürünlere yoğunlaşmıştır. KUKA, 1973 yılında dünyanın ilk endüstriyel robotu FAMULUS'u üretmiştir.[2] O tarihte şirket Quandt grup bünyesindedir. Fakat, Quandt 1980 yılında şirketten çekilmiş ve şirket halka açık olarak kurulmuştur. 1995 yılında KUKA Robotics Corporation ve KUKA Schweißanlagen GmbH (şu anki adıyla KUKA Systems GmbH) olarak ikiye ayrılmıştır. KUKA bugün endüstriyel imalat süreçlerinin otomasyonu için yenilikçi çözümler üretmeye kendini adamıştır. Şu anda şirket, halka açık olan KUKA AG'ye (önceki ismiyle IWKA Group) aittir.

Şirketin genel merkezi Almanya'nın Augsburg şehrindedir. 30.09.2012 tarihi itibarıyla KUKA 3.150 kişiye istihdam sağlamaktadır. Şirket müşterileri çoğunlukla otomotiv sanayinde yer almasına rağmen genel sanayi gibi diğer sektörlerde de giderek artan bir oranda yeni müşterileri portföyüne eklemektedir.[2]

KUKA KR5 SIXX R850

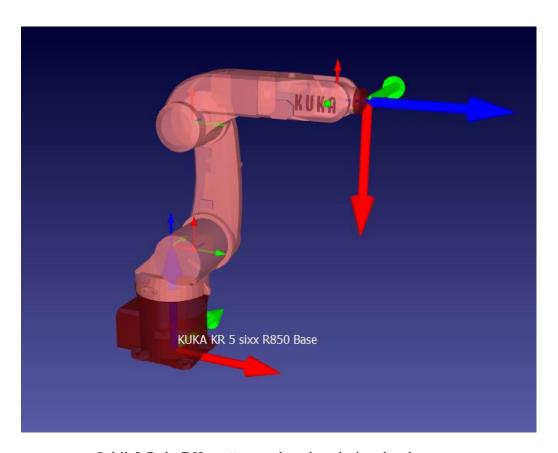
Şekil-2:Kuka KR-5 Sixx R850 robot

Minimum alanda azami hız: KUKA Küçük Robotlar, en yüksek düzeyde çağrı yapan neredeyse tüm uygulamalar için idealdir. Hassas bileşenleri kullanmak için hassas ve hızlıdır. Özel aletler, tüm enerji ve sıvı besleme hatları, robotlara entegre edilmiştir,, böylece eksen hareket aralıklarında bir kısıtlama yoktur.

Tüm Küçük Robotlar, isteğe bağlı olarak, koruma sağlayan bir toz ve sıçrama korumalı varyant olarak da mevcuttur.Daha fazla dayanıklılık, kullanıcı dostu ve servis kalitesi kanıtlanmış KUKA denetleyicisidir. Bu, diğer KUKA modelleriyle sistem uyumluluğunu güvence altına alır, aynı anda tekdüze bir kontrol konsepti sağlar. Tüm ürün yelpazesi, hızlı devreye alma ve basit bakım sağlar. [3]

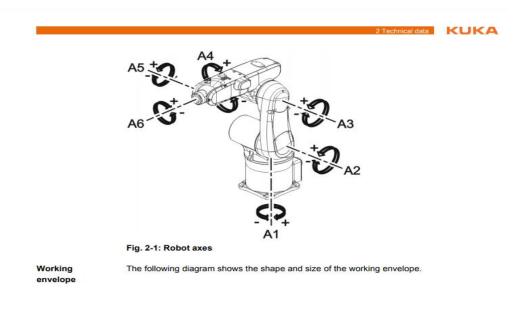
Kuka firması tarafından endüstriyel amaçla üretilmiş olan KR-5 sixx R8500 modeli 6 serbestlik derecesine sahip bir robot koludur. Standart model olarak zemine veya tavana monte edilmiş olsun ya da Waterproof(WP),Cleanroom(CR) gibi özel koşullar için olsun KR-5 sixx size yüksek hassasiyet sunar. Düşük ağırlığı sayesinde işini hızlı ve esnek bir şekilde gerçekleştirir. Ağırlığı yaklaşı 29 kg olup 5kg yük taşıma kapasitesine sahiptir.

Koordinat Sistemi Yerleştirilmesi

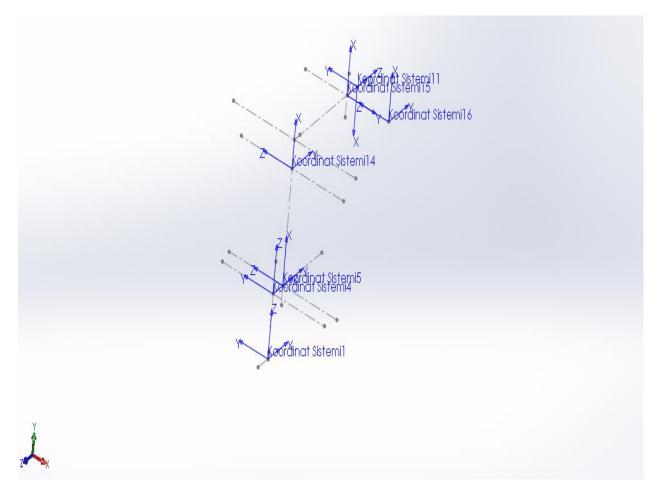
Şekil-3:RoboDK proğramından eksenlerin çıkarılması

Robotun dönme eksenleri robot dökümanlarından belirlenir.

Şekil-4:Robot eksenleri

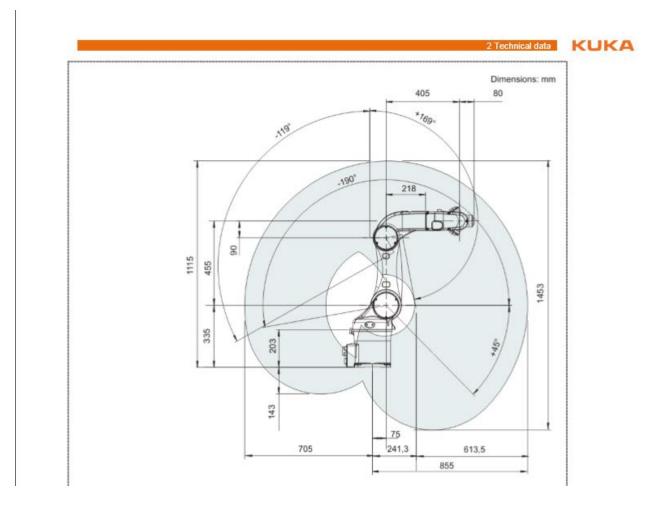
Derste ve kitapta öğrendiğimiz bilgilerle robotun eksenlerini elle çıkarabiliriz.Solidworks proğramı kullanarak ekesenler yerleştirildi.

Şekil-5:Solidworks çizimi

D-H Tablosunun Çıkarılması

Eklem uzunluklarını robot datasheet kullanarak bulabiliriz.

Şekil-6:Robot teknik resmi

Datasheet'e göre; L1=203 mm

L2=75 mm

L3=365 mm

L4=90 mm

L5=405 mm

L6=80 mm

bulunur.

Robot dinamiği kitabından yararlanılarak D-H tablosu değişkenleri bulunur.

Uzuv uzunluğu $a_i : x_i$ boyunca o_i 'den x_i ve z_{i-1} 'nin kesişimlerine

olan uzaklık

Uzuv ofseti d_i : z_{i-1} boyunca o_{i-1} 'den x_i ve z_{i-1} 'in kesişimlerine

olan uzaklık.

Uzuv bükümü α_i : x_i etrafında z_{i-1} z_i arasındaki açı

Eklem açısı θ_i : z_{i-1} etrafında x_{i-1} x_i arasındaki açı

D-H Tablosu;

i	α_{i-1}	a_{i-1}	d _i	θ_{i}	D
1	0	0	<i>L</i> 1	θ_1 +0	θ_1
2	-90	L_2	0	θ ₂ -90	θ_2
3	0	L_3	0	θ_3 +0	θ_3
4	-90	L_4	L_5	$\theta_4 + 0$	θ_4
5	+90	0	0	$\theta_{5} + 0$	θ_5
6	-90	0	L_6	$\theta_{6} + 0$	θ_6

Şekil-6

Transformasyon Matrislerini Elde Edilmesi

D-H tablosundaki değerlere bakılarak her bir eklemin transformasyon matrisi elde edilmiştir.

$${}_{1}^{0}T = \begin{bmatrix} \cos(\theta_{1}) & -\sin(\theta_{1}) & 0 & 0\\ \sin(\theta_{1}) & \cos(\theta_{1}) & 0 & 0\\ 0 & 0 & 1 & L_{1}\\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$${}_{2}^{1}T = \begin{bmatrix} \cos(\theta_{2} - 90) & -\sin(\theta_{2} - 90) & 0 & L_{2} \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ -\sin(\theta_{2} - 90) & \cos(\theta_{2} - 90) & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$${}_{3}^{2}T = \begin{bmatrix} \cos(\theta_{3}) & -\sin(\theta_{3}) & 0 & L_{3} \\ \sin(\theta_{3}) & \cos(\theta_{3}) & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

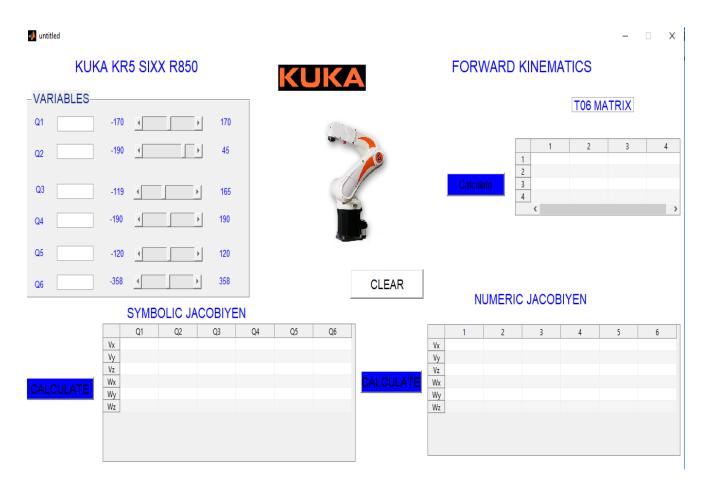
$${}_{4}^{3}T = \begin{bmatrix} \cos(\theta_{4}) & -\sin(\theta_{4}) & 0 & L_{4} \\ 0 & 0 & 1 & L_{5} \\ -\sin(\theta_{4}) & -\cos(\theta_{4}) & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$${}^{4}_{5}T = \begin{bmatrix} \cos(\theta_{5}) & -\sin(\theta_{5}) & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ \sin(\theta_{5}) & \cos(\theta_{5}) & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$${}_{6}^{5}T = \begin{bmatrix} \cos(\theta_{6}) & -\sin(\theta_{6}) & 0 & 0\\ 0 & 0 & 1 & L_{6}\\ \sin(\theta_{6}) & \cos(\theta_{6}) & 0 & 0\\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Matlab-GUI Arayüzü

Matlab'a yukarıda çıkardığımız transformasyon matrislerini kullanarak ve tüm bulduğumuz transformasyon matrislerini çarparak T06 matrisini elde edilir. İleri kinematik matrislerini kullanarak sembolik Jacobiyen matrisleri bulunur sonra değişken değerlerimize göre nümerik Jacobiyen matrisi elde edilir.

Şekil-7:Gui Arayüzü

Matlab-GUI Editör Kodları

```
function varargout = untitled(varargin)
gui Singleton = 1;
                                     mfilename, ...
gui State = struct('gui Name',
                   'gui_Singleton', gui_Singleton, ...
                   'gui OpeningFcn', @untitled OpeningFcn, ...
                   'gui OutputFcn', @untitled_OutputFcn, ...
                   'gui LayoutFcn',
                                    [], ...
                   'gui Callback',
                                     []);
if nargin && ischar(varargin{1})
    gui State.gui Callback = str2func(varargin{1});
if nargout
    [vararqout{1:narqout}] = qui mainfcn(qui State, vararqin{:});
    gui mainfcn(gui State, varargin{:});
end
function untitled OpeningFcn(hObject, eventdata, handles, varargin)
handles.output = hObject;
axes(handles.axes1);
imshow('C:\Users\afurk\Desktop\robot \odev1\KUKA logo.png'); %logo arayuze
aktarildi.
axes(handles.axes2);
imshow('C:\Users\afurk\Desktop\robot ödev1\KUKA KR 5 sixx R850.jpg');%robot
resmini arayuze aktarıldı
guidata(hObject, handles);
function varargout = untitled OutputFcn(hObject, eventdata, handles)
varargout{1} = handles.output;
function edit1 Callback(hObject, eventdata, handles)
function edit1 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
function slider_q1_Callback(hObject, eventdata, handles)
%Sliderdan alinan datalar texte aktarılmasi
angle=get(hObject,'Value');
set(handles.edit q1,'string',num2str(angle));
guidata(hObject, handles);
```

```
function slider q1 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', [.9 .9 .9]);
function edit2 Callback(hObject, eventdata, handles)
function edit2 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
function edit3 Callback(hObject, eventdata, handles)
function edit3 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
function edit q1 Callback(hObject, eventdata, handles)
edit=get(hObject, 'string');
set(handles.slider,'value',str2num(edit));
guidata(hObject, handles);
function edit q1 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0,'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
function edit5 Callback(hObject, eventdata, handles)
function edit5 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0,'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
function edit6 Callback(hObject, eventdata, handles)
function edit6 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
```

```
function slider2 Callback(hObject, eventdata, handles)
function slider2 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', [.9 .9 .9]);
end
function slider3 Callback(hObject, eventdata, handles)
function slider3 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', [.9 .9 .9]);
function slider4 Callback(hObject, eventdata, handles)
function slider4 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', [.9 .9 .9]);
end
function slider5 Callback(hObject, eventdata, handles)
function slider5 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor',[.9 .9 .9]);
end
function slider6 Callback(hObject, eventdata, handles)
function slider6 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor',[.9 .9 .9]);
end
function clear Callback(hObject, eventdata, handles)
%Datalarin temizlenmesi
set(handles.edit_q1,'String','')
set (handles.edit q2, 'String', '')
set(handles.edit_q3,'String','')
set (handles.edit q4, 'String', '')
set (handles.edit q5, 'String', '')
set (handles.edit q6, 'String', '')
set(handles.trans_table,'Data','') %tablodaki degerler silindi.
set(handles.table_jac,'Data','')
set(handles.symbol_table,'Data','')
```

```
function calculate Callback(hObject, eventdata, handles)
 L1=203; L2=75; L3=365; L4=90; L5=405; L6=80; %Robotun eklemlerinin
uzunlukları
q1= str2num(get(handles.edit q1, 'String'));
                                               %Edit texteki stringi q1 e
aktarimi
q2= str2num(get(handles.edit q2,'String'));
q3= str2num(get(handles.edit_q3,'String'));
q4= str2num(get(handles.edit_q4,'String'));
q5= str2num(get(handles.edit_q5,'String'));
q6= str2num(get(handles.edit q6, 'String'));
if q1>=-170 && q1<=170
                         %Robotun sinirlari
                           0
T01 = [cosd(q1) - sind(q1)]
                            0
                                      0 ;
       sind(q1) cosd(q1)
           0
                       0
                               1
                                        L1 ;
                        0
                                         1 ]
           0
                                 0
else
    msqbox('Robot Cannot Reach to Position!!!)','ERROR','Error');
end
if q2>=-190 && q2<=45
                    -sind(q2-yu,
0 1
T12 = [\cos d(q2-90) - \sin d(q2-90)] 0
                                          L2 ;
0 ;
 -sind(q2-90)
                                          0 ;
                 -\cos d(q2-90)
                                          1 ]
           Ω
else
    msgbox('Robot Cannot Reach to Position!!!)','ERROR','Error');
end
if q3>=-119 && q3<=165
                            0
0
T23 = [\cos d(q3) - \sin d(q3)]
                                        L3 ;
                                        0 ;
       sind(q3) cosd(q3)
                                        0 ;
           0
                       0
                              1
           0
                        0
else
    msqbox('Robot Cannot Reach to Position!!!)','ERROR','Error');
end
if q4>=-190 && q4<=190
T34 = [\cos d(q4) - \sin d(q4)]
                               0
                                         L4 ;
                               1
                                         L5 ;
                  0
                                 0
                                          0 ;
   -sind(q4)
                -cosd(q4)
```

```
0 0 1 1
else
   msgbox('Robot Cannot Reach to Position!!!)','ERROR','Error');
end
if q5>=-120 && q5<=120
T45 = [\cos d(q5) - \sin d(q5)]
                                      0 ;
                              -1
                                       0 ;
                0
                              0
   sind(q5)
              cosd(q5)
                                       0 ;
                              0
else
   msgbox('Robot Cannot Reach to Position!!!)','ERROR','Error');
end
if q6>=-358 && q6<=358
T56 = [\cos d(q6) - \sin d(q6)]
                              1
      Ω
                 0
                                       L6 ;
   -sind(q6)
                -cosd(q6)
                              0
                                       0 ;
else
   msgbox('Robot Cannot Reach to Position!!!)','ERROR','Error');
end
T06 = T01*T12*T23*T34*T45*T56
set(handles.trans_table,'Data',T06); %ileri kinematiginin tabloya
aktarılmasi.
function edit q2 Callback(hObject, eventdata, handles)
edit=get(hObject,'string');
set(handles.slider,'value',str2num(edit));
guidata(hObject, handles);
function edit q2 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0,'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
function edit q3 Callback(hObject, eventdata, handles)
edit=get(hObject,'string');
set(handles.slider,'value',str2num(edit));
guidata(hObject, handles);
function edit q3 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
```

```
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
function edit q4 Callback(hObject, eventdata, handles)
edit=get(hObject, 'string');
set(handles.slider,'value',str2num(edit));
quidata(hObject, handles);
function edit q4 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0,'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
function edit q5 Callback(hObject, eventdata, handles)
edit=get(hObject, 'string');
set(handles.slider, 'value', str2num(edit));
guidata(hObject, handles);
function edit q5 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0,'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
function edit q6 Callback(hObject, eventdata, handles)
edit=get(hObject, 'string');
set(handles.slider, 'value', str2num(edit));
guidata(hObject, handles);
function edit q6 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
function slider q2 Callback(hObject, eventdata, handles)
angle=get(hObject,'Value');
set(handles.edit q2,'string',num2str(angle));
guidata(hObject, handles);
function slider q2 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', [.9 .9 .9]);
function slider q3 Callback(hObject, eventdata, handles)
```

```
angle=get(hObject, 'Value');
set(handles.edit q3,'string',num2str(angle));
guidata(hObject, handles);
    function slider q3 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0,'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', [.9 .9 .9]);
end
function slider q4 Callback(hObject, eventdata, handles)
angle=get(hObject,'Value');
set(handles.edit q4,'string',num2str(angle));
guidata(hObject, handles);
function slider q4 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0,'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', [.9 .9 .9]);
end
function slider q5 Callback(hObject, eventdata, handles)
angle=get(hObject, 'Value');
set(handles.edit q5,'string',num2str(angle));
guidata(hObject, handles);
function slider q5 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', [.9 .9 .9]);
end
function slider q6 Callback(hObject, eventdata, handles)
angle=get(hObject, 'Value');
set(handles.edit q6, 'string', num2str(angle));
guidata(hObject, handles);
function slider q6 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', [.9 .9 .9]);
end
function edit18 Callback(hObject, eventdata, handles)
function edit18 CreateFcn(hObject, eventdata, handles)
if ispc && isequal(get(hObject, 'BackgroundColor'),
get(0, 'defaultUicontrolBackgroundColor'))
    set(hObject, 'BackgroundColor', 'white');
end
```

```
function jac button Callback(hObject, eventdata, handles)
%Sembolik olarak jacobiyen matrisi cikarilmasi
syms q1 q2 q3 q4 q5 q6;
syms L1 L2 L3 L4 L5 L6;
 T01 = [\cos(q1) - \sin(q1)]
      sin(q1) cos(q1)
                                 0 ;
                   0
                                 L1 ;
         0
         0
                    0
                                   1 1
T12 = [\cos(q2-(pi/2)) - \sin(q2-(pi/2))
                                          L2 ;
    0 0 1
                                   0 ;
 -\sin(q2-(pi/2))
                 -\cos(q2-(pi/2))
                                           0 ;
                    0 0
                                L3 ;
T23 = [\cos(q3) - \sin(q3)]
                        0
      \sin(q3) \cos(q3) 0
                                0 ;
                  0
                                 0 ;
                        1
         0
                    0
         0
                           0
                                  1 ]
T34 = [\cos(q4) - \sin(q4)]
                        0
                                L4 ;
    0 0
                         1
                                 L5 ;
                                   0 ;
                          0
  -sin(q4)
              -cos(q4)
                          0
              0
                                   1 ]
T45 = [\cos(q5) - \sin(q5)]
    0 0
                         -1
                                 0 ;
                         0
             cos (q5)
                                  0 ;
  sin(q5)
                          0
                                   1 ]
         0
T56 = [\cos(q6) - \sin(q6)]
                                 0 ;
    0
                                 L6 ;
             0
                         1
              -cos (q6)
                          0
  -sin(q6)
                                   0 ;
                          0
                                  1 1
T06=T01*T12*T23*T34*T56
pos=T06(1:3,4)
%%Jacobiyen %%
Vx q1=diff(pos(1,1),q1);%Hizlardan olusan jacobiyen matrisi icin pozisyon
matrisini degiskenlere gore turevi alinir
Vx q2=diff(pos(1,1),q2);
Vx q3=diff(pos(1,1),q3);
Vx q4=diff(pos(1,1),q4);
Vx q5=diff(pos(1,1),q5);
Vx = q6 = diff(pos(1,1),q6);
Vy q1=diff(pos(2,1),q1);
Vy q2=diff(pos(2,1),q2);
Vy q3=diff(pos(2,1),q3);
Vy_q4=diff(pos(2,1),q4);
```

```
Vy q5=diff(pos(2,1),q5);
 Vy q6=diff(pos(2,1),q6);
 Vz q1=diff(pos(3,1),q1);
 Vz_q2=diff(pos(3,1),q2);
 Vz_q3=diff(pos(3,1),q3);
 Vz_q4=diff(pos(3,1),q4);
 Vz_q5=diff(pos(3,1),q5);
 Vz_q6=diff(pos(3,1),q6);
V jac=[Vx q1 Vx q2 Vx q3 Vx q4 Vx q5 Vx q6;
        Vy q1 Vy q2 Vy q3 Vy q4 Vy q5 Vy q6;
        Vz q1 Vz q2 Vz q3 Vz q4 Vz q5 Vz q6 ]
V jacstr=arrayfun(@char,V jac,'uniform',0)
 i3=[0;0;1];
R01=T01(1:3,1:3);
 T02=T01*T12;
R02=T02(1:3,1:3);
T03=T01*T12*T23;
R03=T03(1:3,1:3);
T04=T01*T12*T23*T34;
R04=T04(1:3,1:3);
 T05=T01*T12*T23*T34*T45;
R05=T05(1:3,1:3);
R06=T06(1:3,1:3);
 Jw q1=R01*i3 %acisal hizlardan olusan jacobiyen matrisini bulunmasi
 Jw q2=R02*i3;
 Jw q3=R03*i3;
 Jw q4=R04*i3;
 Jw q5=R05*i3;
 Jw q6=R06*i3;
 W_jac=[Jw_q1 Jw_q2 Jw_q3 Jw_q4 Jw_q5 Jw_q6];
W jacstr=arrayfun(@char, V jac, 'uniform', 0);
matris jac=[V jacstr;W jacstr];
 set(handles.table_jac,'Data',matris_jac) %sembolik olarak jacobiyen
matrisinin tabloya aktarilmasi
function symbol_jac_Callback(hObject, eventdata, handles)
      L1=203; L2=75; L3=365; L4=90; L5=405; L6=80;
      syms Q1 Q2 Q3 Q4 Q5 Q6;
                               0
      T01 = [\cos(Q1) - \sin(Q1)]
                                          0 ;
       sin(Q1) cos(Q1) 0
                                     0 ;
           0
                      0
                                1
                                     L1 ;
           0
                       0
                                0
                                        1 ]
T12 = [\cos(Q2-(pi/2)) - \sin(Q2-(pi/2))
                                                 L2 ;
                   0 1
                                           0 ;
 -\sin(Q2-(pi/2))
                    -\cos(Q2-(pi/2))
                                                0 ;
                                        1 ]
```

```
T23 = [\cos(Q3) - \sin(Q3) & 0 \\ \sin(Q3) \cos(Q3) & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ \end{bmatrix}
                                      L3 ;
                                      0 ;
                                     0 ;
                                        1 ]
T34 = [\cos(Q4) - \sin(Q4)] 0 L4;

0 0 1 L5

-\sin(Q4) - \cos(Q4) 0 0;

0 0 0 1]
                                      L5 ;
                                         0 ;
               0
T45 = [\cos(Q5) - \sin(Q5)] 0 0 -1
\sin(Q5) \cos(Q5) 0 0
                                     0 ;
                                      0 ;
                                      0 ;
                                       1 ]
T06=T01*T12*T23*T34*T56
 pos=T06(1:3,4)
 %%Jacobiyen %%
 Vx q1=diff(pos(1,1),Q1);
 Vx^{-}q2=diff(pos(1,1),Q2);
 Vx_q3=diff(pos(1,1),Q3);
 Vx_q4=diff(pos(1,1),Q4);
 Vx_q5=diff(pos(1,1),Q5);
 Vx = q6 = diff(pos(1,1),Q6);
 Vy q1=diff(pos(2,1),Q1);
 Vy q2=diff(pos(2,1),Q2);
 Vy q3=diff(pos(2,1),Q3);
 Vy q4=diff(pos(2,1),Q4);
 Vy = q5 = diff(pos(2,1),Q5);
 Vy = q6 = diff(pos(2,1),Q6);
 Vz q1=diff(pos(3,1),Q1);
 Vz q2=diff(pos(3,1),Q2);
 Vz q3=diff(pos(3,1),Q3);
 Vz q4=diff(pos(3,1),Q4);
 Vz = q5 = diff(pos(3,1),Q5);
 Vz = q6 = diff(pos(3,1),Q6);
i3=[0;0;1];
 R01=T01(1:3,1:3);
 T02=T01*T12;
 R02=T02(1:3,1:3);
```

```
T03=T01*T12*T23;
 R03=T03(1:3,1:3);
 T04=T01*T12*T23*T34;
 R04=T04(1:3,1:3);
 T05=T01*T12*T23*T34*T45;
 R05=T05(1:3,1:3);
 R06=T06(1:3,1:3);
 Jw q1=R01*i3
 Jw q2=R02*i3;
 Jw q3=R03*i3;
 Jw q4=R04*i3;
 Jw q5=R05*i3;
 Jw q6=R06*i3;
 W_jac=[Jw_q1 Jw_q2 Jw_q3 Jw_q4 Jw_q5 Jw_q6];
 matris jac=[V jac;W jac]
q1= str2num(get(handles.edit_q1,'String'));
q2= str2num(get(handles.edit_q2,'String'));
q3= str2num(get(handles.edit_q3,'String'));
q4= str2num(get(handles.edit_q4,'String'));
q5= str2num(get(handles.edit_q5,'String'));
q6= str2num(get(handles.edit_q6,'String'));
Q matrix=[Q1 Q2 Q3 Q4 Q5 Q6 ];
q matrix=[q1 q2 q3 q4 q5 q6];
ret jac=subs(matris jac,Q matrix,q matrix); %Q degiskenini edit textlerden
aldigimiz q degiskenine atanmasi
jac_num=double(ret_jac);
set(handles.symbol_table,'Data',jac_num);%matrisin tabloya aktarimi
```

Kaynakça

- Z. Bingül, S. Küçük, "Robot Tekniği I", Birsen Yayınevi, pp. 104-200, 2005.
   http://www.wikizeroo.net/index.php?q=aHR0cHM6Ly93d3cud2lraXBlZGlhLm9yZw [1],[2]
- 3. https://www.kuka.com/[3]
- 4. Mathworks